

Ukázka testu studijních předpokladů

Test studijních předpokladů, jež připravila vzdělávací agentura Amos, obsahuje otázky podobné těm, které **pro přijímací řízení na právnické fakulty** používají Univerzita Karlova v Praze, Západočeská univerzita v Plzni a Univerzita Palackého v Olomouci.

VERBÁLNÍ ODDÍL

V každé z následujících vět jsou jedno nebo dvě prázdná místa, která značí, že ve větě bylo něco vynecháno. Za každou větu najdete pět možností – slov nebo dvojic slov, která se nejlépe hodí do příslušné věty jako celku.

1. Čtvrté letadlo se _____ v neobývané oblasti v Pensylvánii po _____ mezi teroristy a pasažéry o ovládnutí letadla.

- sneslo – hádce
- přistálo – souboji
- rozpadlo – diskuzi
- zřítilo – souboji
- ztratilo – hádce

2. V _____ politických systémech jsou dané záležitosti centrální správy, v systémech decentralních – jako federace, konfederace – menších _____ jednotek.

- centralistických – správních
- centralistických – federálních
- moderních – územních
- moderních – vhodných
- nejznámějších – právních

3. O vrácení soudního _____ zaplaceného žalobcem ve výši 850 Kč soud rozhodl podle § 10 zák. 4 č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, neboť ve věci nebylo zahájeno _____.

- poplatku – vyslyšení
- příspěvků – jednání
- zdanění – obvinění
- poplatku – jednání
- příspěvků – obvinění

4. Z _____ s producenty, hudebníky, spolupracovníky i přáteli autorka sestavuje portrét ženy, kterou talent a pověst _____ dovedly na samý vrchol slávy.

- rozhovorů – pracovitost
- povídání – fevnivost
- interview – lenivost
- kontaktů – píle
- vyslechů – vytrvalost

5. Editor text autobiografie konfrontuje s _____ zápisem z výslechů, jimž byl Voskovec podroben v letech 1950–1951, kdy byl jedenáct měsíců _____ na imigračním ostrově Ellis Island.

- oficiálním – pohoštěn
- původním – vězněn
- úředním – rekreován
- oficiálním – umístěn
- úředním – internován

6. _____, že měla hluboko do kapsy, na _____ oblečení nikdy nešetřila.

- Právě proto – drahém
- Navzdory tomu – nevkusném
- Právě proto – módním
- Právě proto – cizím
- Navzdory tomu – drahém

7. Za dobytost postoupené pohledávky postupitel ručí do výše přijaté úplaty spolu s úroky, jen když se k tomu _____ písemně zavázal.

- dlužníkovi
- postupníkovi
- prodávajícímu
- ručiteli
- soudu

Každá z následujících úloh se skládá z dvojice slov nebo slovních spojení, za kterými následuje pět možností – pět slov nebo slovních spojení. Z těchto možností vyberte dvojici slov, mezi nimiž je význam vztahu nejpodobnější významu vztahu mezi dvojicí slov v zadání (pořadí slov ve dvojicích je důležité).

8. OBILÍ : WHISKY

- citron : koktejl
- zelenina : salát
- voda : sníh
- cukrová třtina : rum
- list : kniha

9. VOLEJBAL : ODBÍJENÁ

- míč : puk
- statický : pohyblivý
- fotbal : hřiště
- barometr : počasí
- efektivita : účinnost

10. RÝŽE : ČOČKA

- dřevo : plast
- kukuřice : ovoce
- patro : výťah
- zelenina : mrkev
- krumpáč : násada

11. KOVÁŘ : KLADIVO

- hrobník : lopata
- ras : pes
- zamač : ulice
- právnik : zákon
- soudce : talár

12. PES : VĚRNÝ

- liška : hloupá
- úhoř : suchý
- kočka : pomalá
- had : lstivý
- krtek : pomalý

13. DÉLKA : PALEC

- tlak : bar
- hmotnost : gram
- koruna : euro
- tíha : tuna
- marka : měna

14. BAROMETR : TLAK

- teploměr : teplota
- anemometr : síla
- potenciometr : napětí
- chronometr : vzdálenost
- stopky : běh

Kulturní román Josepha Hellera vyšel poprvé roku 1961, tedy šestnáct let po druhé světové válce, která vznik tohoto velkého a slavného díla inspirovala. Ačkoliv jde o prvotinu, díky níž se autor mohl napříště věnovat psaní jako svému hlavnímu povolání, věhlas Hlavy XXII žádná z dalších Hellerových knih nepřekonala. Dokonce se dá říci, že tato próza začala žít svým vlastním životem, k čemuž v dějinách literatury dochází jen zřídka a u děl tak či onak výjimečných (jistě srovnání se v této souvislosti nabízí například s Haškovým Švejkem): popularita a všeobecná známost knihy šly tak daleko, že se její originální název Catch-22 stal v angličtině bezmála slovníkovým heslem, ustáleným výrazem označujícím neřešitelnou, absurdní situaci, ze které není úniku. A právě taková je vojenská služba hlavního hrdiny Yossariana, odveleného k letectvu na západní frontu. Ohrožován z jedné strany nepřáteli a z druhé neschopnými a někdy až obudně nezodpovědnými nadřízenými snaží se najít prostor vlastní svobody v groteskním příběhu, který je stejně tak mrazivý jako ironicky vtipný. Hellerův styl, v němž se propojuje krutá nadsázka s humanistickým apelem, činí z Hlavy XXII zřejmě nejvýznamnější americký válečný román dvacátého století. (www.dobre-knihy.cz)

15. Které z následujících tvrzení vyplývá z textu?

- Román Hlava XXII je jednoznačně nejvýznamnější americký román.
- Heslo Catch-22 lze najít v každém větším americkém slovníku.
- Román Hlava XXII je nejvzhlášenější dílo svého autora.
- Joseph Heller a Yossarian společně bojovali ve 2. světové válce.
- Žádná z odpovědí a) až d) není správná.

16. Které z následujících tvrzení vyplývá z textu?

- Joseph Heller se nikdy nevěnoval psaní jako svému hlavnímu zaměstnání, přestože příležitost měl.
- Pojem Catch-22 může označovat

- neřešitelnou, absurdní situaci, ze které není úniku.
- Joseph Heller sloužil za 2. světové války v letectvu.
- Joseph Heller dosud žije v New Yorku, kde se odehrává většina jeho románů.
- Žádná z odpovědí a) až d) není správná.

17. Celkově je hlavním záměrem textu:

- Představit světovou válečnou literaturu.
- Představit Josepha Hellera.
- Seznámit čtenáře s reálnou tváří 2. světové války.
- Připomenout výročí úmrtí Josepha Hellera.
- Seznámit čtenáře s nejvzhlášenějším dílem Josepha Hellera.

18. Které z následujících tvrzení vyplývá z textu?

- Román Hlava XXII vyšel před méně než 50 lety.
- Joseph Heller obdržel za svůj přínos světové literatuře řadu ocenění.
- Román Hlava XXII byl v roce 1970 převeden na filmové plátno režisérem Mikem Nicholsem.
- Autor románu Hlava XXII bývá označován jako dědic generace naturalistů.
- Žádná z odpovědí a) až d) není správná.

Každá z následujících úloh obsahuje slovo nebo slovní spojení, za kterým je uvedeno pět možností. K danému slovu vyberte to, které se nejvíce blíží k opačnému významu. Pozor, v úlohách jde často o odlišeni velmi jemných rozdílů.

19. POZDĚ

- brzy
- přesně
- včas
- jindy
- rychle

20. PODLOST

- upřímnost
- čestnost
- pravdomluvnost
- hrdinství
- přímocharost

21. PRVNÍ

- následný
- druhý
- následující
- poslední
- stý

22. ZÁPORNÝ

- kladný
- vřelý
- laskavý
- milý
- tolerantní

23. NENÁVIDĚT

- milovat
- mít v oblíbě
- česit se
- nevzít na vědomí
- mít rád

24. ZPOMALENÝ

- rychlý
- běžící
- pádivý
- sprintující
- zrychlený

25. ČERNÝ

- barevný
- šedý
- bílý
- světlý
- vybledlý

ANALYTICKÝ ODDÍL

Každá úloha nebo skupina úloh je založena na textu nebo souboru podmínek. Před vlastním řešením si přečtete pečlivě zadání. Rozlišujte, které podmínky se týkají celé série úloh a které podmínky jsou pro jednu jedinou úlohu. Jsou-li úlohy založené na textu, vycházejte pouze z informací, které jsou v textu obsažené, nikoli z vašich znalostí, zkušeností a obecně platných zákonitostí. U některých bude užitečné, když si pomůžete hrubým náčrtem. Ke každé otázce vyberte tu nejlepší z nabízených odpovědí. Pouze jedna odpověď je správná.

Pokud by byl etanol dovolen ze Spojených států, bude s velkou pravděpodobností vyráběn z kukuřice. Fosilní paliva budou

užívána v každé fázi její produkce (sázení, hnojení, sklizeň, doprava). Konečná energetická bilance etanolu z kukuřice je pak taková, že k vyprodukovaní paliva je třeba o 30 % více energie, než se získá jeho spálením, nemluvě o erozi půdy, znečištění a postupném vyčerpání vodních zdrojů. (cs.wikipedia.org/wiki/Biomasa)

36. Které z následujících tvrzení vyplývá z textu?

- Produkcce kukuřice bude v USA úzce spjata s energií z fosilních paliv.
- USA doposud etanol z kukuřice nevyrobily.
- Pěstování kukuřice je energeticky náročné.
- Produkcce klasických paliv je jednodušší než produkce fosilních paliv.
- Etanol z jiných částí světa než USA se nevyrobí z kukuřice.

Český architektonický kubismus je dnes v centru zájmu odborníků, ale i laiků na celém světě. Jedná se o bizarní kapitolu ve vývoji moderní architektury 20. století, označovanou sice za slepou cestu, ale přesto stále velmi inspirativní. Základní postulat vytvořil v roce 1911 významný český architekt Pavel Janák (1882–1956), který reagoval kriticky na tehdejší racionální tvorbu ve stylu moderny Jana Kotěry a jeho okruhu. Kubismus se sice v architektuře dlouhodobě jako styl neprosadil, ale několik staveb bylo realizováno, a to nejen v Praze. (www.gjf.cz/publikace.htm)

27. Které z následujících tvrzení vyplývá z textu?

- Jan Kotěra nesouhlasil s odklonem architektury ke kubismu.
- Kubismus se v dnešní době rozšířil po celém světě.
- Pavel Janák a Jan Kotěra vedli dlouhodobé spory týkající se architektonické koncepce.
- Tvorba Jana Kotěry byla účelná a rozumem odůvodnitelná.
- Až v dnešní době navazují na kubismus další architektonické směry.

Koně jako prapůvodní obyvatelé stepí a lesostepí byli od středověku ustájeni ve stájích, většinou v boxech nebo stáních. Box je nejvhodnější ze stájových typů ustájení. Každý kůň má svůj vyhrazený prostor, v boxu by mělo být místo pro lehání a vstávání a volný pohyb. Umístění ve stáních není tak pohodlné jako v boxech, ale z etologického hlediska šetří psychické zdraví koní, protože jsou blíž u sebe, vidí na sebe a slyší se. Frekvence stájových zlovyků je však ve ustájení boxových větší než v ustájení boxových. (cs.wikipedia.org/wiki/Kůň)

28. Jsou dána tři tvrzení:

- Koně se cítí lépe v blízkosti jiných koní.
- Box je nejvhodnější typ ustájení, neboť každý nejlépe vyhovuje základním koňským potřebám.
- V boxu nedochází tolik ke zlovykům týkajícím se ustájení. Které/á z následujících tvrzení vyplývá/jí z uvedeného textu?
 - jen tvrzení I a III
 - jen tvrzení I a II
 - jen tvrzení I
 - jen tvrzení II a III
 - žádné tvrzení nevyplývá z textu

Po nástupu křesťanství bylo umění plavat potlačováno. K plavání se vracejí až humanisté, kteří studovali antická díla, ve kterých se dozvěděli o metodách plavání. Na toto téma vznikají různá pojednání a v roce 1538 byla sepsána švýcarským profesorem

Wynmannem první učebnice plavání. Tento sport získával čím dál více na oblibě, později začaly vznikat plavecké školy nebo byl zařazen do vyučování v běžných vzdělávacích institucích. V romantismu nabylo plavání nového významu – sportovní disciplíny. (cs.wikipedia.org/wiki/Plavání)

29. Jsou dána tři tvrzení:

- Lidé v období antiky až humanismu nevěděli o umění plavat.
- Před obdobím romantismu nebylo plavání považováno za sport.
- Profesor Wynmann byl významným profesorem plavání. Určete, která tvrzení nevyplývají z textu.
 - jen tvrzení I a III
 - jen tvrzení I
 - jen tvrzení II a III
 - jen tvrzení III
 - žádné tvrzení nevyplývá z textu.

Od 50. let 20. století průmysl změnil indická města. Vedle tradičních výrobků, např. bavlny a hedvábí, se vyrábějí těžké stroje a elektrické zboží. Bohatá ložiska ropy a uhlí poskytují energii továrnám a vyrábějí více než polovinu elektrické energie, která se v zemi spotřebuje. Zvyšuje se také význam služeb a čím dál více lidí pracuje v cestovním ruchu, bankovníctví a spojích. (cs.wikipedia.org/wiki/Indie#Geografie)

30. Které z následujících tvrzení vyplývá z textu?

- Do 50. let 20. století nezaznamenal indický průmysl žádné změny.
- Bavlna a hedvábí jsou ve vztahu k Indii považovány za výrobky s velkou tradicí.
- Bez ropy a uhlí by země trpěla nedostatkem energie.
- Výroba pouze bavlny a hedvábí není dostačující pro indickou ekonomiku.
- Indie se od 50. let 20. století stala zemí s vyspělým průmyslem.

TEXT K ÚLOHÁM 50 AŽ 53

Profesor Divý zapomněl číselný kód potřebný k otevření dveří do laboratoře. Pamatuje si však následující informace: Číslo má devět číslic. Číslo neobsahuje číslice 1, 4, 5, 7, 8. Číslo obsahuje každou číslici maximálně dvakrát. Žádná číslice není vyšší než číslice předcházející.

31. Které z níže uvedených čísel splňuje všechny podmínky?

- 998633220
- 996633200
- 996363220
- 9966433220
- 663322000

32. Kterým z následujících čísel nemůže být hledané číslo dělitelné?

- 1
- 2
- 5
- 100
- 1000

33. Kolik možných číselných kódů splňuje zadané podmínky?

- právě jedno
- právě dvě
- právě šest
- žádné
- právě pět

34. Profesor Divý si vzpomněl, že hledané číslo je určité dělitelné pěti. Kolik potom existuje čísel, která splňují zadané podmínky?

- žádné
- právě jedno
- právě dvě
- právě pět
- právě šest

KVANTITATIVNÍ ODDÍL

V dalších úlohách je vašim úkolem porovnat dvě hodnoty.

35. $a > 0 > b$

$b(a + 2)$	$a(b + 2)$
------------	------------

- Větší je hodnota vlevo.
- Větší je hodnota vpravo.
- Obě hodnoty jsou stejně velké.
- Nelze určit, která hodnota je větší.
- Ani jedna z odpovědí není správná.

36. Funkce f je definována předpisem: $f(x) = x^{-0.5x}$

$f(1)$	$f(2)$
--------	--------

- Větší je hodnota vlevo.
- Větší je hodnota vpravo.
- Obě hodnoty jsou stejně velké.
- Nelze určit, která hodnota je větší.
- Ani jedna z odpovědí není správná.

37. Máme krychli ABCDEFGH.

Obsah trojúhelníku BDG	Obsah trojúhelníku ABE
------------------------	------------------------

- Větší je hodnota vlevo.
- Větší je hodnota vpravo.
- Obě hodnoty jsou stejně velké.
- Nelze určit, která hodnota je větší.
- Ani jedna z odpovědí není správná.

38. $xy = 1$

$x(y + 1)$	$y(x + 1)$
------------	------------

- Větší je hodnota vlevo.
- Větší je hodnota vpravo.
- Obě hodnoty jsou stejně velké.
- Nelze určit, která hodnota je větší.
- Ani jedna z odpovědí není správná.

39.

$\frac{17}{11}$	$\frac{23}{15}$
-----------------	-----------------

- Větší je hodnota vlevo.
- Větší je hodnota vpravo.
- Obě hodnoty jsou stejně velké.
- Nelze určit, která hodnota je větší.
- Ani jedna z odpovědí není správná.

40. Ve škole je třetina dětí tmavovlasých. 40 % všech dětí jsou děvčata. Kolik chodí do školy světlavých dívek, jestliže škola má 300 žáků.

- 40
- 80
- 100
- 20
- Z daných údajů nelze přesně určit.

41. Honzova maminka je o 5 let starší než Honzův tatínek a zároveň třikrát starší než Honza. Kolik je Honzovi let, víme-li, že tatínek bude za 7 let slavít šedesátiny.

- 14
- 16
- 18
- 20
- Ani jedna z odpovědí A až D není správná.

42. Ve 14:53 přijíždí na zastávku tramvaje č. 9 a č. 11. Tramvaj č. 24 přijíždí tamtéž ve 14:55. Kolikrát se potkají všechny tři tramvaje na této zastávce ve stejnou dobu do 22:15, jestliže tramvaj č. 9 má interval 9 minut, č. 11 právě 4 minuty a č. 24 přijíždí každé 3 minuty.

- ani jednou
- jednou
- dvakrát
- třikrát
- čtyřikrát

43. Máme pravoúhlý trojúhelník o odvěsnách a a b , přeponě c a výšce v_a na stranu a ; $a = 3$, $b = 4$. Vypočítejte velikost výšky v_a .

- $v_a = 1,2$
- $v_a = 2,4$
- $v_a = 3$
- $v_a = 4$
- Ani jedna z odpovědí a) až d) není správná.

Správné odpovědi: 1D, 2A, 3D, 4A, 5E, 6E, 7B, 8D, 9E, 10A, 11A, 12D, 13B, 14A, 15C, 16B, 17E, 18A, 19A, 20B, 21D, 22A, 23A, 24E, 25C, 26A, 27D, 28A, 29E, 30B, 31B, 32E, 33E, 34D, 35B, 36A, 37A, 38D, 39A, 40E, 41B, 42A, 43B

Zdroj: AMOS – KamPoMaturite.cz